

ATUREM EL TTIP

NO
A L'ACORD
DE COMERÇ
I INVERSIONS
EUA-UE

PER
LA DEMOCRÀCIA
EL TREBALL
LA SALUT
L'EDUCACIÓ

EL MEDI AMBIENT
ELS DRETS LABORALS
LA SOBIRANIA ECONÒMICA
LA INDEPENDÈNCIA

endavant

organització socialista d'alliberament nacional

ÍNDEX

- 3. **Primera part:**
una breu aproximació al TTIP
 - 6. **Segona part:**
el TTIP, la Unió Europea i la sobirania nacional dels Països Catalans
 - 9. **Tercera part:**
el TTIP i la Sobirania econòmica
 - 15. **Quarta part:**
el TTIP i el desmantellament dels Serveis Públics
 - 22. **Cinquena part:**
el TTIP i l'aprofundiment en la precarització de les condicions laborals
 - 26. **Sisena part:**
el TTIP: l' "OTAN econòmica"
 - 29. **Setena part:**
la lluita contra el TTIP és la lluita contra el capitalisme patriarcal global
-

Edita: **Endavant (OSAN)**
Març de 2015

València, Nou Racó de la Corbella
c. Maldonado 46, baixos, 46001, València
Barcelona, La Barraqueta
c. Tordera 30, baixos, 08012 Barcelona.
www.endavant.org

Llicència Creative Commons
Reconeixement compartir amb la mateixa llicència (by-sa) 3.0

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
- Reconeixement: heu de reconèixer-ne l'autoria
- Si transformeu o modifiqueu aquesta obra per generar-ne una obra derivada, només podreu distribuir l'obra resultant amb la mateixa llicència, una de similar o una de compatible.

Primera part: una breu aproximació al TTIP

Un nou atac en format de tractat comercial internacional amenaça la poca sobirania que com a poble ens queda davant el poder de les corporacions multinacionals.

QUÈ ÉS EL TTIP

Es tracta del TTIP (acrònim en anglès de l'Associació Transatlàntica pel Comerç i la Inversió), un tractat de lliure comerç que s'està negociant en secret entres les elits polítiques i empresarials de la Unió Europea i els Estats Units d'Amèrica. L'acord és un projecte que va més enllà del comerç: és un projecte polític, ideològic i social.

ORIGEN I ANTECEDENTS

El TTIP té el seu origen en l'OMC (Organització Mundial del Comerç), creada en la dècada dels 80 amb la finalitat de liberalitzar el comerç i les inversions a escala mundial. Des de llavors ha promogut Tractats de Lliure Comerç a les dues vores de l'Atlàntic.

L'inici de la gestació del TTIP es va anar duent a terme en diferents fases:

Diàleg Empresarial Transatlàntic (1995): es va constituir un grup exclusiu format pels directors generals de les companyies més poderoses d'Europa i Estats Units, amb l'objectiu de pressionar per eliminar les normatives que afecten les empreses transnacionals. Per aconseguir-ho, han defensat de forma sistemàtica un acord d'ample abast.

Consell Econòmic Transatlàntic (2007): nova oportunitat de pressionar per una àrea comercial de lliure comerç tant a la UE com als EUA, basada en la desregulació de mercats. Es crea el Grup de treball de la Comissió Europea (2011) amb l'objectiu d'identificar i avaluar opcions per enfortir les relacions comercials i d'inversió entre els EUA i la UE". Està format per funcionaris de la CE i nord-americans. Mentre el grup funcionava, la Comissió Europea va participar en més de 100 reunions en secret amb determinades companyies i defensors dels interessos empresarials per establir la seva posició.

Declaració conjunta entre Diàleg Empresarial Transatlàntic, la US Business Roundtable (la Taula Rodona Empresarial Nord-americana) i la Taula Rodona d'Industrials Europeus (Abril de 2012) per exigir una ambiciosa aliança comercial i d'inversió entre la UE i els EUA.

Discurs sobre l'estat de la Unió (2013): El President dels EUA Barack Obama anuncia al febrer l'inici de les negociacions per aconseguir un ampli acord Transatlàntic, que s'inicien al juliol.

NEGOCIACIONS EN SECRET I DE PRESSA

Tot i que la CE declarava que les negociacions es portarien amb total transparència, la realitat és que s'està negociant el TTIP amb el mateix nivell de secretisme que els acords comercials previs.

La Comissió Europea posa les restriccions més severes a l'accés als documents importants (les exigències de desregulació dels negociadors nord-americans als estats membres de la UE). Només dos me-

sos abans, el cap de l'equip negociador de la UE, Ignacio García Bercero, assegurava en una carta al seu homòleg nord-americà que la Comissió Europea bloquejaria l'accés públic a tots els documents relacionats amb les negociacions o el desenvolupament del TTIP i que no serien accessibles per el públic durant els pròxims 30 anys.

El més greu és que les multinacionals que operin als EUA i a qualsevol estat membre segur que sí que podran conèixer l'estat de les negociacions.

Es negarà l'accés als esborranys de posicions en les negociacions als membres del Congrés dels EUA i als estats membres de l'UE, i en canvi es compartiran amb els assessors corporatius del govern nord-americà. Aquest assessors podran compartir aquestes informacions amb les seves contraparts empresarials europees. La transparència serà cap a les multinacionals i no cap a les persones.

La premsa s'imposa en les negociacions perquè hi ha indicis que ambdues parts esperaven que es poguessin finalitzar en dos anys, per evitar que coincidissin amb la campanya presidencial als EUA, que començarà de debò durant 2015.

Tenint en compte que el 2014 es triava un nou Parlament Europeu i es formava una nova Comissió Europea, el propòsit de finalitzar una sèrie de negociacions tan controvertides i complexes a corre-cuita ("On one tank of gas", en paraules dels negociadors nord-americans) és extremadament temerari i profundament antidemocràtic.

EL TTIP A GRANS TRETS: ÀREES DE TREBALL

Segons els documents que s'han anat coneixent de les negociacions, el TTIP centraria els seus àmbits de treball en aquestes tasques:

1- Eliminar les barreres no aranzelàries. Un dels espais de treball que més s'ha explicat ha sigut aquest, ja que les barreres aranzelàries pràcticament ja no existeixen. Amb aquests treballs es busca debilitar les diferents eines de control estatal, eliminant normes i regulacions estatals (democràtiques, socials, sanitàries, mediambientals, financeres...) que limiten els beneficis potencials de les empreses multinacionals.

2- Aprofundir en l'obertura dels serveis públics (com la sanitat, l'ensenyament o la gestió de l'aigua) a empreses multinacionals. Amb aquestes mesures es pretén enfortir la liberalització dels mercats de

serveis, sobretot per millorar l'entrada al capital dels EUA, delerós de gestionar els serveis públics europeus.

Hi ha altres sectors que es volen liberalitzar (també els no públics), i hi destaca la desregulació dels serveis financers. Aquest sector ho està demanant per augmentar els seus potencials beneficis i per la total llibertat de mercat, cosa que deixaria les treballadores i treballadors encara més desprotegits davant costosos rescats econòmics futurs.

3- Reblar els drets laborals i la política social. Les tasques reglamentàries passen per l'erosió i degradació de la regulació europea fins equiparar-la amb la dels EUA, més laxa i liberal encara. En el punt de mira es situa tota aquella normativa que pugui ser una "barrera" pel comerç, com per exemple els convenis col·lectius. Els EUA mai van ratificar els convenis de l'OIT (Organització Internacional del Treball) i, per tant, la seva normativa laboral no acull normes bàsiques com la negociació col·lectiva i el dret a organitzar-se i la llibertat sindical

4- Eliminar protecció mediambiental. Per una banda, l'increment de la producció, el comerç i el consum augmentaran el consum des recursos naturals i la pol·lució. Per una altra banda, a més, es proposa eliminar algunes normes i regulacions per "harmonitzar" els estàndards, cosa que debilitaria el Principi de Precaució europeu, pedra angular de la política europea mediambiental. D'aquesta forma es facilitarien pràctiques com l'extracció d'hidrocarburs mitjançant fractura hidràulica (fracking) per part de les corporacions nord-americanes i les seves filials i associades europees. Aquestes pràctiques tenen greus conseqüències sobre la salut i la seguretat de les persones i el medi ambient que no han estat suficientment estudiades, i que les empreses negligeixen.

5- Desregular la seguretat alimentària. L'equiparació de la normativa de seguretat alimentària entre l'UE i els EUA facilitarà l'entrada a la UE dels aliments modificats genèticament (OGM), la carn de vedella i el porc tractats hormonalment amb químics nocius per a la salut humana i fins i tot cancerígens, com la Somatotropina bovina Recombinant o el clorhidrat de ractopamina, o el pollastre esterilitzat amb clor. A banda de les conseqüències sobre la salut, hi ha el model econòmic: als EUA les granges mitjanes són 13 vegades més grans que les seves homòlogues europees, allà la concentració en grans corporacions ha estat progressiva (en l'actualitat només hi ha 2 milions de granges americanes davant els 13 milions de granges europees).

6- Establir una estructura judicial aliena al poder dels Estats, que protegeixi les inversions i les perspectives de beneficis de les empreses multinacionals, davant possibles canvis legislatius i normatius dels Estats. Aquest Mecanisme de Resolució de Disputes entre Inversors i Estats (ISDS) permetria a les corporacions portar els Estats davant tribunals internacionals de dret mercantil per vulneració dels seus drets econòmics i corporatius (gràcies a una clàusula de resolució de conflictes entre inversors i Estats). Aquests tribunals són totalment arbitraris, ja que els seus membres són escollits sota la influència de les mateixes corporacions, i el seu funcionament és absolutament opac.

En definitiva l'aprovació d'aquest tractat a la pràctica implicaria:

- Una rebaixa dels drets laborals en no haver de reconèixer els convenis col·lectius
- Posar en perill la salut i el medi ambient amb la introducció d'aliments transgènics, productes químics i la pràctica del fracking, fins ara parcialment aturats o prohibits per normatives sanitàries i mediambientals
- L'acceleració de la privatització dels serveis públics, com la sanitat i l'educació
- La creació de noves bombolles financeres amb la desregulació de les minses mesures aplicades al sector bancari
- Augmentar el control social de les corporacions multinacionals, en debilitar les lleis de privacitat de dades de la població i blindar la privacitat de les patents empresarials en matèria d'investigacions sanitàries i ús de la biodiversitat.
- La possibilitat que les corporacions multinacionals demandin els Estats en tribunals privats quan les polítiques públiques (de defensa dels drets laborals, socials o mediambientals) entorpeixin la seva previsió de beneficis.

Segona part: **el TTIP, la Unió Europea i la sobirania nacional dels Països Catalans**

El TTIP contra la sobirania del poble català

Un dels aspectes menys comentats de l'Acord Transatlàntic per al Comerç i les Inversions que estan negociant la UE i els EUA (de manera opaca i lluny de cap control democràtic, com és sabut) és el seu efecte vers una qüestió tant candent avui dia com la sobirania del poble català.

Com s'explica de forma més desenvolupada en els textos de la publicació que teniu a les mans, el principal objectiu del tractat és aconseguir mantenir i incrementar el procés d'acumulació del gran capital europeu i nord-americà mitjançant una homologació de les normatives de la UE i els EUA en matèries com les legislacions laborals, de medi ambient, de protecció social, serveis públics, productes financers, etc. La justificació neoliberal de la liberalització de nous mercats deixa ben clar que es tracta d'eliminar qualsevol protecció legal que impedeixi les inversions en sectors estratègics que en la ideologia fonamentalista de la guerra santa liberal no són més que potencials mercats, d'aprofitar per convertir encara més els serveis públics i el medi en mercaderies, en un procés que aguditzaria la desposseïció de la gent treballadora, de la immensa majoria.

Un acord, a més, on la UE assumeix un paper subordinat en un tracte que beneficaria sobretot inversions, i per tant la rebaixa de proteccions socials i legals en el seu espai, ja que als EUA la desregulació i privatització són molt més esteses. L'acord, com altres acords anomenats de lliure comerç internacional, pretén desmantellar tot rastre de sobirania econòmica, tota capacitat de regular i administrar democràticament l'economia al servei dels pobles, per garantir que les inversions no es trobin cap mena d'obstacle.

Però no es tracta simplement de convertir les polítiques econòmiques i la mateixa UE en majordom de l'espoli del capital transatlàntic. També cal que l'acord garanteixi que aquest espoli es fa amb total impunitat. Alguns dels aspectes de l'acord que s'han pogut conèixer preveuen tota una arquitectura jurídica per blindar i permetre la total impunitat de tota aquesta operació de saqueig, fent impossible cap mena de recuperació de drets per part dels pobles, en

exercici de la seva sobirania. I fer-ho més enllà encara de l'actual dictadura del deute que encadena les economies dels països de la perifèria, com és el cas dels Països Catalans.

Un dels elements més alarmants d'aquesta arquitectura és l'ISDS (Inversor-State Dispute Settlement), el mecanisme de resolució de disputes entre inversors i Estats que inclou el TTIP. Aquest que és una versió depurada del que ja es va incloure en el NAFTA, l'acord entre els EUA i Mèxic que ha ensorrat l'economia mexicana, destruït milers de llocs de treball i estès la desprotecció i depredació als mateixos EUA. També es troba inclòs en les negociacions del CETA, l'acord entre la UE i Canadà. L'ISDS permetria a les grans corporacions demandar als Estats o administracions que prenguin qualsevol mesura que pugui danyar les seves inversions. Així, els beneficiaris de les privatitzacions de serveis socials, de l'espoli de béns comuns, que qualsevol administració escollida per la població vulgui recuperar, o simplement regular per garantir el benestar de la població, podrien demandar davant els tribunals els representats escollits per la gent.

Aquest no és un perill de ciència ficció, mecanismes semblants han permès a companyies com la tabaquera nordamericana Phillip Morris demandar el govern australià a la OMC (mitjançant el govern ucraïnès) per la seva legislació de salut pública i exigir-li astronòmiques sumes com a rescat.

Un mecanisme de terror com aquest, consagrat en els mateixos acords entre la UE i els EUA o com a acord complementari, permetrà directament a les grans companyies multinacionals amenaçar qualsevol govern i impedir-li fer cap legislació en matèria de salut pública, seguretat o drets laborals, regulació financera o que vetlli pel medi ambient, que contradigui els seus interessos.

La Comissió Europea, el govern de la Unió Europea, ha defensat l'ISDS com un «gran mecanisme per a garantir la protecció de les inversions». Amb mecanismes així, o altres fórmules com la "clàusula Ratchet", que pretén blindar el saqueig de drets i béns públics a mans privades i fer impossible tota recuperació per part de la població, parlar encara de la UE com a espai de llibertats, drets i democràcia per als seus ciutadans, o com a garantia per als drets dels pobles, només es pot qualificar de broma de mal gust.

La sobirania del poble contra l'espoli del capital

Si el capital pretén desmantellar tota capacitat dels pobles d'exercir la seva sobirania econòmica, la nostra resposta ha de ser la construcció d'una alternativa que precisament permeti guanyar aquesta sobirania.

Sobirania per decidir la planificació i intervenció del sector públic en l'economia, per garantir el control popular dels sectors estratègics de l'economia i assegurar uns bons serveis públics, en oposició a tots els mecanismes previstos en aquest acord per obrir els serveis públics a la inversió de capitals privats, desmantellar el sector públic i protegir i blindar privatitzacions. Sobirania no només per recaptar i distribuir els impostos, sinó per decidir realment quines polítiques fiscals de distribució de la riquesa cal desenvolupar. Sobirania per tenir control sobre la pròpia política monetària, i deixar d'estar sotmesos a un Banc Central Europeu, que de forma sistemàtica utilitza els diners de tots per salvar la banca. Sobirania per posar fre a la barra lliure especulativa del capital financer, desencadenant de la crisi; per impedir noves desregulacions de serveis financers que preveu l'acord, i per impulsar la nacionalització de la banca, que la posi al servei del desenvolupament d'un model econòmic just i no depredador del medi. Sobirania per poder decidir, com a poble, el nostre propi marc de relacions laborals sense que ens l'imposin des de Madrid, Brussel·les o Wall Street, i garantir els drets laborals de les treballadores i treballadors, de forma que s'impedeixi el dúmping laboral que s'intensificarien amb el TTIP. Sobirania, també, per engegar veritables polítiques de construcció nacional catalana que plantin cara al neoliberalisme i a l'uniformisme homogeneïtzador i depredador dels estats, que ens vol fer desaparèixer com a poble. Sobirania econòmica, en fi, per decidir les nostres relacions internacionals, per poder trencar tractats com aquest i decidir els nostres propis tractats amb la resta de pobles del món, en clau de solidaritat, pau i benestar col·lectiu, i no com a instruments per a protegir una ínfima minoria privilegiada.

L'independentisme davant el TTIP

Si es para esment al discurs del sobiranisme autoqualificat de transversal, el d'aquelles forces polítiques i socials articulades ja sigui al voltant del projecte liberal i explícitament antisocial de CiU, com és el cas de l'ANC o Òmnium, o ja sigui al voltant del projecte suposadament més socialdemòcrata d'ERC, resulta veritablement clamorós el silenci respecte a un acord com aquest. Un acord que suposa restriccions a l'acció sobirana més bàsica a la qual pot aspirar el que se suposa que és l'Estat que volen construir. Sota el lema de primer assolir un Estat i després discutir el model social i econòmic, se'ns presenta com a fet consumat l'acceptació de les dependències heretades de l'Estat espanyol (i el francès, en el cas de la Catalunya del Nord) que són diametralment oposades a la concepció més elemental d'independència. Aquesta complicitat amb el segrest de la sobirania i la democràcia demostra l'enorme falsedat de l'esmentada transversalitat o interclassisme, que a l'hora de la veritat no significa cap altra cosa que garantir els privilegis i el domini d'una minoria parasitària i explotadora, domini que és completament incompatible amb cap veritable independència, en la mesura que necessita aquest segrest de la democràcia i la sobirania per a mantenir la seva acumulació.

La lluita contra el TTIP, i contra totes les estructures de dominació i dependència contràries a la llibertat dels pobles, com és el cas de la UE, per tot el que s'ha explicat, suposa una batalla clau pel projecte d'emancipació nacional dels Països Catalans de l'esquerra independentista. Fer arribar la importància d'aquesta amenaça i la necessitat urgent d'aturar-la al conjunt de la societat, i als amplis sectors socials mobilitzats per la independència, és una tasca prioritària per al conjunt del moviment d'alliberament nacional que vulgui merèixer aquest nom. I aquesta tasca exigeix també desemmascarar el fals sobiranisme dels que amb el seu silenci i amb l'acceptació de la submissió a les cadenes de les institucions supraestatsals antidemocràtiques, són enemics de la sobirania del poble català i de la democràcia.

Tercera part: **el TTIP i la Sobirania econòmica**

EL TTIP I LA SOBIRANIA ECONÒMICA.

Seria prou fàcil —però molt llarg— d'analitzar com, a mesura que el desplegament del capitalisme ha anat adquirint una dimensió mundial, el conjunt de les classes populars hem anat perdent capacitat de control sobre el desenvolupament de les condicions econòmiques, socials i polítiques que determinen les nostres vides i l'avenir de les nostres comunitats. Amb l'excusa de l'increment del benestar global, el lliure comerç s'ha convertit en un instrument poderós que ha anat minvant la sobirania econòmica dels pobles del món en favor dels interessos econòmics de les corporacions i els països dominants. Podríem dir que a cada bugada expansiva del capitalisme hem perdut un llençol que ens servia per cobrir-nos. I ara, si el TTIP aconsegueix avançar fins a convertir-se en realitat, segurament estarem en disposició d'afirmar que en aquesta bugada de liberalització comercial, el pobles d'Europa ens quedarem a la intempèrie, nus, enmig d'un hivern glaçat, a mercè de la voluntat del llops i el voltors, àvids de carn fresca o morta, que representen les grans corporacions industrials i financeres. Perquè això és exactament el que suposarà per a la major part dels pobles d'Europa l'aplicació d'aquest tractat de lliure comerç i inversió entre la UE i els EUA, agenollar definitivament la sobirania dels pobles als interessos del capital més voraç.

La base del TTIP. La legitimació del lliure comerç

Cal ser conscients que un dels fronts on es lliura la batalla contra la sobirania econòmica dels pobles és en la teoria. En aquest cas, la legitimació teòrica de tractats com el TTIP es troba fermament arrelada en la tradició econòmica clàssica i neoclàssica, que han esdevingut els pilars teòrics sobre els quals s'ha sustentat el neoliberalisme, estratègia de política econòmica que té en el lliure comerç un dels seus baluards conceptuals. Així doncs, l'argumentari que es basa en exposar que el lliure comerç és absolutament beneficiós per al desenvolupament de les economies no és nou, i podem fer-nos càrrec de la seva importància estratègica si s'ha de jutjar per la quantitat d'autors dedicats a la seva legitimació. De fet, aquest tipus de plantejaments daten del moment en què les grans potències del capitalisme naixent —és el cas d'Anglaterra— necessitaven legitimar l'obertura de fronteres per facilitar el comerç internacional, perquè les dimensions de les seves economies nacionals començaven a quedar-se petites. Els avantatges que, pel desplegament del capitalisme, oferia el mercat no podien quedar circumscrites a l'interior dels països; calia explorar les oportunitats que oferia l'exterior. L'origen, doncs, del corpus teòric que començarà a parlar de les bondats del lliure comerç cal atribuir-lo a Adam Smith. Fou aquest autor el primer que va explicar que els països tendrien a especialitzar-se en la producció d'aquelles mercaderies per a les quals tinguessin millors condicions naturals. No obstant això, fou David Ricardo, qui refinant l'argument anterior va assenyalar, a grans trets, que el comerç interna-

cional podia desenvolupar-se de manera beneficiosa per a dos països, encara que un d'ells no tingués cap avantatge en la producció de cap mercaderia. El que aquest país desfavorit havia de fer era especialitzar-se en allò en què tingués menor "desavantatge comparatiu", o sigui, en allò que pogués fer millor, dins de la seva inferioritat, respecte a un altre país més competitiu. Així doncs es legitimava que el lliure comerç era beneficiós fins i tot per a països que es trobessin en un moment de desenvolupament inferior. I, per tant, la conclusió política que se n'extreia (i la que se n'extreu en l'actualitat) és que el que la política econòmica de tots els països ha d'afavorir la llibertat de comerç, que portarà com a conseqüència una positiva divisió internacional del treball. Cada país ha de concentrar-se en aquelles activitats productives en què disposi de major avantatge (o menor desavantatge) comparatiu, i si tothom actua d'aquesta forma s'aconseguirà una major producció mundial, beneficiosa per a tots els països.

Posteriorment s'han fet revisions teòriques d'aquest plantejament per tal d'adequar la teoria a l'evolució de les necessitats que l'expansió capitalista requereix en cada moment. Entre aquestes revisions destaca el model neoclàssic del comerç internacional, conegut com Heckser-Ohlin-Samuelson. Com assenyalava Pedro Montes¹, En aquest model de defensa del lliure comerç, el pes analític se centra en la dotació de factors productius dels diferents països. Un fet de gran importància si tenim en compte les característiques que, a causa de l'evolució del capitalisme, han adquirit els països industrialitzats en relació amb la resta de països de la perifèria. Aquests autors "demostran" que, si cada país s'especialitza en allò per a què està dotat, amb el comerç internacional surten beneficiats tots els països. Queda ben clar que el model aposta perquè les diferències productives entre els països industrialitzats (amb una alta dotació de capital) i aquells que es caracteritzen per una dotació de capital més petita i una intensitat de mà d'obra més gran i recursos naturals més abundants, es perpetuïn a través dels avantatges en l'especialització que procura el comerç internacional. O sigui, aquesta teoria ens vol justificar que la divisió entre països desenvolupats i endarrerits és el el millor per a tothom.

No obstant això, malgrat l'existència de tots aquests esforços teòrics dedicats a defensar les bondats del lliure comerç, la història ens demostra que justament totes aquestes teories són la legitimació dels interessos de tots aquells que tenen en el lliure comerç una via segura d'expansió econòmica, en detriment del benestar i el territori dels pobles perdedors. Autors com ara Ha-Joon Chang², han demos-

1. Montes Pedro. El desorden neoliberal, Trotta, Madrid 1996.

2. Ha-Joon Chang. Patada a la escalera. La verdadera historia del libre comercio.
<http://www.bdigital.unal.edu.co/38429/1/41244-185947-1-PB.pdf>

trat que justament els mateixos països que avui són grans defensors del lliure comerç, com ara Anglaterra o els EUA, no van ser practicants d'aquestes teories quan es trobaven immersos en el seu procés de desenvolupament. Absolutament al contrari del que avui prediquen, aquest països es dedicaven a promoure les seves indústries nacionals i protegir-les de la competència exterior, mitjançant aranzels, taxes duaneres, subsidis i altres mesures. L'economista alemany Friedrich List resumí aquesta pràctica hipòcrita amb una metàfora. Segons ell "una estratagema molt comú i intel·ligent que practica qui ha assolit els cims de la grandesa és retirar l'escala per la qual ha ascendit per impedir a la resta fer el mateix camí"³. Així doncs, el lliure comerç és una cursa asimètrica que convida a competir en una mateixa cursa cotxes de carreres contra utilitaris de segona mà.

El cas de la integració Europea també ens demostra com justament l'entrada en vigor del Mercat Únic a partir del 1993, i per tant la llibertat de circulació de béns i serveis, ha representat una clara concentració industrial en el centre d'Europa i una important destrucció del teixit productiu en totes les àrees perifèriques, amb la destrucció i precarització dels llocs de treball i desestructuració territorial que això ha comportat.

En el cas del NAFTA, procés d'integració comercial entre els EUA, Canadà i Mèxic, mentre que les previsions triomfalistes dels defensors de l'acord de lliure comerç entre aquests tres països havia de representar la creació de 20 milions de llocs de treball, avui ja es constata, per la mateixa Cambra de Comerç dels EUA que aquesta promesa no s'ha materialitzat⁴. De fet, diverses estimacions constaten que després de 20 anys de funcionament d'aquesta àrea de lliure comerç s'han destruït al voltant d'un milió de llocs de treball a causa a les deslocalitzacions, a la vegada que s'han precaritzat les condicions laborals i de vida del conjunt dels treballadors d'aquesta àrea econòmica i geogràfica⁵.

Així mateix, les nombroses lluites existents arreu del món protagonitzades per les classes populars contra els acords de lliure comerç posen en evidència el clar component de classe dels mateixos i la necessitat de ser contestats amb contundència, si es vol continuar disposant de capacitat econòmica, per part dels diferents pobles, per fer front a les necessitats col·lectives i a la defensa dels equilibris ecològics⁶.

El TTIP, el somni del poder corporatiu fet realitat

L'acord de comerç i inversió entre la UE i els EUA s'ha estat gestant des de fa temps. Al novembre del 1998, els ministres d'Assumptes Exteriors de la UE van donar llum verda a la Comissió Europea per tal que comencés a establir negociacions amb els EUA sobre una Associació Econòmica Transatlàntica (TEP), un programa per suprimir les barreres al comerç transatlàntic. La TEP partia del terreny abonat que representava el Diàleg Empresarial Transatlàntic (TABD), que des del 1995 representa l'espai de trobada entre les grans corporacions de les dues bandes de l'atlàntic i els grans líders europeus, per tal d'impulsar aquest marc de comerç i inversions. Cal remarcar per exemple que entre els grans impulsors d'aquest espai TABD es va trobar Leon Brittan, ex comissari de competència, relacions exteriors, comerç, pressupostos i programació financera⁷.

El TTIP, també conegut amb les sigles TAFTA, fou proposat al febrer del 2013, moment en què B. Obama i els líders de la UE es van comprometre a iniciar les negociacions sobre el TTIP. La primera ronda fou al juliol del 2013 i sembla que existeix la intenció d'acabar amb aquestes negociacions de forma imminent.

Aquest acord va més enllà d'eliminar els aranzels i obrir els mercats als inversors de cada mercat. Les negociacions s'estan centrant en suprimir les regulacions que protegeixen els consumidors, els treba-

3. Ob cit.

4. U.S Chamber of Commerce (2012): "NFTA Triumphant. Assessing two decades of gains in trade, Growth and jobs".

5. Economic Policy Institute (2003): "NAFTA-related jobs losses have piled up since 1993".

6. Vegi's com a exemple: <http://www.enlazandoalalternativas.org/spip.php?rubrique=4>

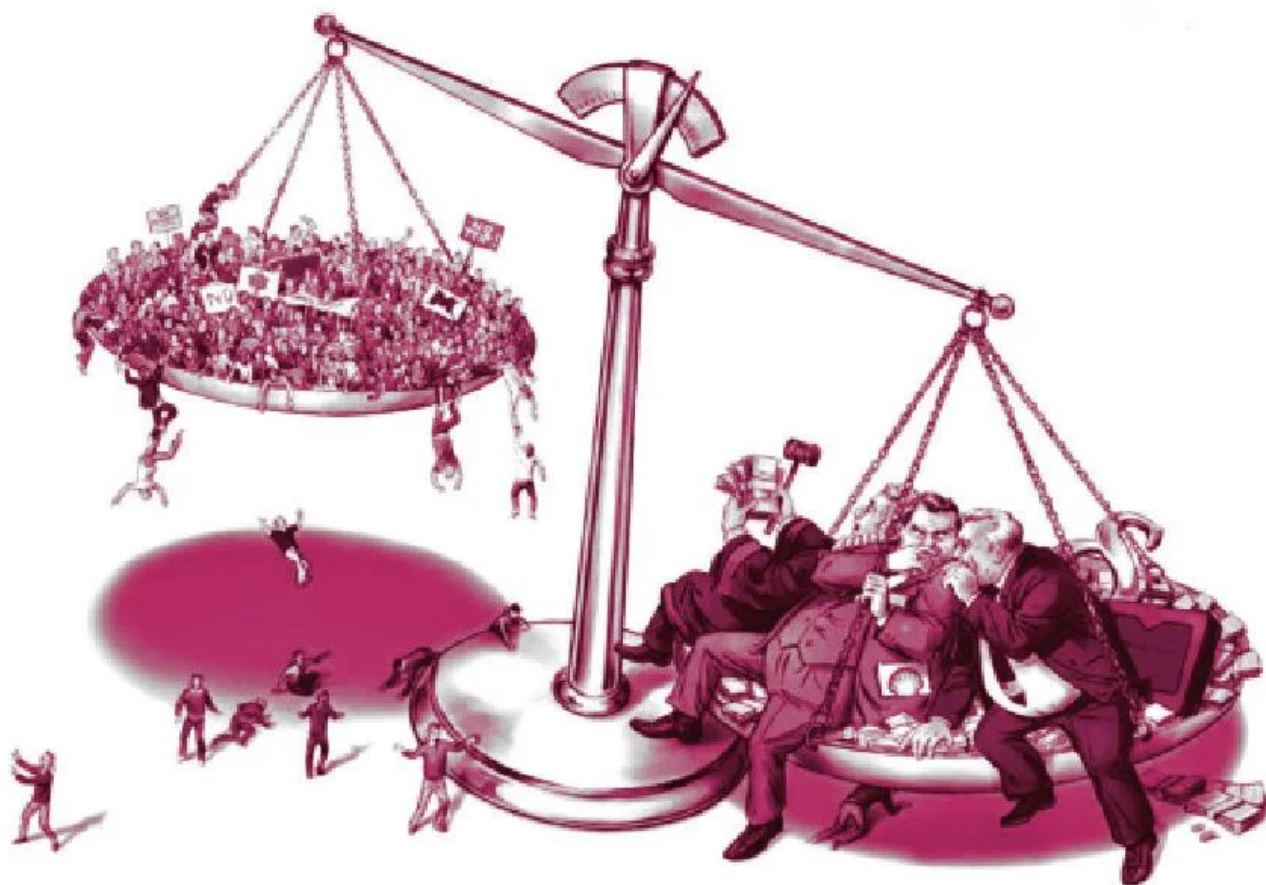
7. Balanyà Belén et al. Europa S.A. Icaria. Barcelona. 2002.

lladors i el medi ambient, pel fet que aquestes regulacions esdevenen una barrera per al lliure desplegament de les inversions, i per tant van en detriment dels beneficis corporatius. El que tenim, per tant, és que el gruix de l'acord no se centra a reduir els aranzels existents entre la UE i els EUA —que ja són prou baixos, al voltant del 2 %—, sinó en eliminar els estàndards regulatoris que traven l'entrada de productes de forma recíproca. En poques paraules, això significa la sentència de mort a la ja escassa protecció a la petita i mitjana producció europea, així com la del proveïment de serveis socials bàsics garantits per drets de ciutadania.

En l'estudi de la Comissió Europea sobre l'impacte del TTIP es reconeix que l'increment comercial amb els EUA suposaria un fort impacte en tots aquells sectors amb dificultat de competir amb l'oferta estatunidenca. El sector agrícola dels EUA, amb granges fins a 13 vegades més grans que les seves homòlogues europees, esdevindria un competidor letal per a la producció agropecuària europea, molt més regulada que la dels EUA. Els productors de carn, de fertilitzants, de sucre, el sector de la fusta i productes del paper serien alguns dels que patirien més durament les conseqüències d'aquesta pressió competitiva. El mateix succeiria en molts d'altres sectors, com per exemple el sector del transport i el del metall. Concretament des de la perspectiva dels Països Catalans, tenint en compte la seva ubicació en la perifèria europea, caldria esperar un fort impacte sobre el conjunt del sector primari, secundari i terciari. Com a exemples patirien un impacte seriós sectors com el del blat, per la competència que representaria el blat transgènic estatunidenc; de la producció de pollastre, per la competència dels pollastres tractats amb clor dels EUA; el de les joguines al País valencià; el transport, i els serveis públics, entre d'altres.

I és que el TTIP implica acceptar l'entorn més favorable per tal que les grans corporacions obtinguin el màxim benefici. Així, en matèria agrícola i industrial significa acceptar com a competidor la dinàmica més productivista, contaminadora i explotadora, que es basa en la producció de productes modificats genèticament, tractats amb químics prohibits actualment a la UE. Cal tenir en compte a més la capacitat de competir que suposa, en el cas de les indústries estatunidenques, no haver de fer front a la conflictivitat laboral pel fet que els EUA s'han negat a ratificar convenis de l'Organització Internacional del Treball (OIT) vinculats a la llibertat d'associació i a les pràctiques sindicals. Totes aquestes pràctiques,

fins ara prohibides en el marc europeu, esdevindrien una aposta més en la desenfrenada lluita pel domini dels mercats existents.

Segurament el punt més agressiu, però, que podria incloure el TTIP, pel que fa a l'impacte negatiu sobre la Sobirania econòmica, són els anomenats mecanismes de solució de controvèrsies inversors-estat (ISDS). Aquest mecanisme donen el poder als inversors per denunciar els diferents estats en tribunals internacionals composts per jutges de caràcter privat. Així les grans corporacions poden reclamar compensacions econòmiques si consideren que la seva inversió potencial (i els beneficis relacionats) estan amenaçats pels marcs legislatius a escala nacional. Ras i curt, legislar en favor de la provisió de la sanitat, l'educació, la producció alimentària, industrial, etc., segons unes normes i uns criteris decidits democràticament per la ciutadania d'un territori, podrà ser impugnat per les corporacions privades que considerin que aquestes lleis sobiranes van en detriment dels seus beneficis potencials. Fins i tot la sola possibilitat de ser denunciat pot representar un efecte dissuasiu sobre la decisió de presentar determinades iniciatives legals, per por que puguin ser denunciades per les grans empreses en aquests tribunals per sobre de la justícia nacional.

Aquesta pràctica, que sembla l'argument de qualsevol pel·lícula de terror, ja està passant a l'actualitat. Segons la Conferència de Nacions Unides sobre comerç i desenvolupament (UNCTAD), el 2012 es coneixien 514 casos de resolució de conflictes d'aquesta natura. En aquesta direcció, és conegut el cas de la denúncia de l'empresa del sector de l'energia Vattenfall contra Alemanya. El 2012 la companyia sueca va iniciar un procediment ISDS contra Alemanya en què demanava una compensació econòmica per la decisió del país germànic d'iniciar el tancament progressiu de les seves plantes nuclears. L'empresa estatunidenca Lone Pine Resources, va demanar una compensació al govern del Canadà per la moratòria decretada sobre el fracking al Quebec el 2013. Un altre cas és el de la denúncia

de Philip Morris contra l'Uruguai i Austràlia, perquè consideraven que les mesures de salut pública decretades per aquests països dificulten la seva activitat comercial, i per tant van en contra de l'obtenció de beneficis per part seva⁸.

En un moment com l'actual, en el marc d'un capitalisme amb greus problemes de sobreacumulació, la lluita pel mercat global esdevé una lluita ferotge. En l'actualitat, segons dades de l'FMI, en els propers anys el 90 % del creixement mundial es generarà fora d'Europa, i un terç del mateix a la Xina, en una tendència que portarà que al voltant del 2050 cap de les economies més grans del planeta sigui europea. Davant d'aquesta realitat a les grans corporacions europees i dels EUA només els queda prémer l'accelerador del bloc occidental per poder competir en aquesta despietada escena global. Ens intentaran convèncer que per tal d'afermançar aquest procés d'hegemonia competitiva i no ser presa de la competència de xinesos, indis, brasilers, russos, etc., cal sacrificar qualsevol vestigi de societat amb possibilitats de reproducció de la vida de forma digna. El TTIP no és res més que la posada en pràctica d'aquest procés. Així doncs, es fa evident que avui, com sempre, però ja de forma absolutament radical i sense matisos, la lògica de reproducció del capital xoca frontalment contra la lògica de reproducció de la vida, tant la humana com la representada pel conjunt de la biosfera.

Des dels Països Catalans, l'avenç de projectes del capital com el TTIP significa la negació absoluta de cap possibilitat per construir un projecte sobirà i democràtic de desenvolupament a escala humana, que graviti al voltant del benestar col·lectiu i del respecte pels equilibris ecològics. Cal doncs que ens oposem amb totes les nostres forces al TTIP i ens sumem a la lluita, que des de diversos pobles, es desenvolupa en aquesta direcció. Essent conscients que nosaltres, avui i ara, ja, des dels Països Catalans no només estem en disposició d'alçar la barricada de la resistència sinó que podem començar —i ho hem de fer— a plantejar també de forma irrenunciable la lluita per guanyar des de baix, de forma pràctica i concreta, el control de cadascuna de les sobirania fonamentals. Organitzem-nos per fer-ho. Contra el capital i a favor de la vida.

8. Amigos de la tierra. La punta del iceberg anti-democratico.
<https://drive.google.com/folderview?id=0BzneaT5ZEghlSEt0RDJBjJLLOUk&usp=sharing>

Quarta part: el TTIP i el desmantellament dels Serveis Públics

Una de les conseqüències més greus del tractat és respecte els serveis públics. Així el TTIP busca aprofundir en l'obertura dels serveis, com la sanitat, l'ensenyament o la gestió de l'aigua. L'obertura en aquest cas seria possibilitar que les empreses transnacionals puguin invertir i fer negoci de la gestió dels mateixos i per tant accelerar la seva privatització.

1. El TTIP suposarà la privatització progressiva dels serveis públics

Per possibilitar l'entrada de capital privat, en major mesura, a la gestió dels serveis públics, el Tractat pretén valdre's de tres mecanismes. En primer lloc, desregular o equiparar normativament a la baixa les legislacions europees i la dels EUA. En segon lloc, preveure que tot nou servei o parts de serveis que no siguin nous però puguin ser gestionats externament hagin de sortir a contractació pública per ser gestionat per un ens diferent de l'administració pública. En tercer lloc, incloure una clàusula d'irrevocabilitat, segons la qual un cop privatitzat un servei públic ja no es podrà tornar a mans públiques.

Per estendre els seus tentacles al sector públic, les grans empreses pretenen incloure una clàusula segons la qual tot "nou servei" o qualsevol servei que pugui ser dividit d'un de ja existent, ha de ser posat al mercat a través de la seva licitació. Així doncs, la tàctica serà anar esqueixant àrees dels serveis públics en un procés de privatització gradual. Això però ja passa en els nostres serveis públics on progressivament s'han anat posant a disposició del mercat serveis dividits d'un servei, per exemple els serveis de neteja dels centres sanitaris o educatius, els serveis informàtics de les administracions autonòmiques, o també directament la gestió de serveis sanitaris (hospital d'Alzira), els serveis d'intermediació laboral, etc. El TTIP convertiria en obligatori el que ara es fa gairebé d'amagat pel cost polític que comporta.

La finalitat és aconseguir uns serveis públics la publicació dels quals sols es deuria al fet que serien de finançament públic, és a dir pagats amb els nostres impostos, però gestionats en les seves diferents àrees per empreses privades. A més, en els concursos públics no es podrien incloure clàusules que afavorissin la igualtat, la proximitat o el compromís social de les empreses, ja que podrien ser objecte de reclamació davant el Mecanisme de Resolució de Diferències (ISDS). La privatització i la mercantilització dels serveis públics, encara que estiguin gestionats de manera pública, en lamina la universalitat i vulnera l'equitat d'accés, i per tant augmenta les desigualtats. Així mateix, la gestió privada degrada la qualitat dels serveis en voler aconseguir beneficis mitjançant l'estalvi en la gestió i sobretot afecta l'àmbit públic ja que els sotmet a lògiques d'economia d'escala i mercat.

Segons filtracions del 13 de juny de 2014, són susceptibles de liberalització els serveis públics sanitaris, serveis socials, pensions, ensenyament, transports, gestió de l'aigua, telecomunicacions, energia, serveis financers i qualsevol servei que no hagi quedat expressament exclòs de les negociacions.

Aquest acord restringirà la capacitat d'un govern per reglamentar serveis claus com els ja citats. Un cop fixades les regles del joc resultaria molt difícil qualsevol modificació legislativa que intentés donar una major protecció als usuaris. Això és així perquè es pretén introduir el Mecanisme de Resolució de Diferències a través del qual els estats podrien ser denunciats per multinacionals davant d'un tribunal "ad hoc" al·legant la possible reducció dels beneficis esperats. D'aquesta manera, els Estats s'enfrontarien a multes milionàries, que es pagarien amb diners públics, no només per lleis ja aprovades, sinó també per qualsevol projecte de llei que s'estigui tramitant i no es retiri.

Un tema menys tractat però d'una importància extrema és l'extensió de les subvencions al sector privat. Existeix la possibilitat que l'acord imposi l'obligació de "neutralitat econòmica" entre prestataris públics i privats de serveis. És a dir, si en un sector hi ha serveis privats al costat de serveis públics (per exemple hospitals o escoles) tots dos tindrien dret a les mateixes subvencions, en nom de la sacrosanta lliure competència. D'aquesta manera una universitat estrangera podria per exemple instal·lar-se i sol·licitar un finançament similar al de les universitats públiques.

2. El TiSA, l'Acord sobre el Comerç de Serveis

El TiSA (Trade in Services Agreement) és un acord per a la liberalització dels serveis, inclosos els públics. Forma part del mateix paquet que el TTIP, com el CECA (acord de lliure comerç entre la UE i Canadà) i s'espera la seva finalització també el 2015. Els gabinets de negociació per part de la UE són els mateixos i igual que els altres tractats mencionats està envoltat de secretisme, fins al punt que els documents de les converses només seran desclassificats 5 anys després de la seva entrada en vigor o, si fracassa, des del tancament de les negociacions.

A diferència del TTIP, les parts negociadores no són només els EUA i la UE, sinó uns 50 països que s'autoanomenen "els molt bons amics dels Serveis". Entre ells s'inclouen Austràlia, Canadà, Xile, EUA, Japó, Mèxic, Noruega, Suïssa, Turquia i els 28 estats membres de la Unió Europea. Aquest grup d'estats tracta de reactivar les negociacions per a la liberalització dels serveis, estancades després del fracàs en 2001 de la Ronda de Doha, celebrada al si de l'Organització Mundial del Comerç (OMC).

Aquestes noves negociacions es duen a terme al marge de l'OMC i van fins i tot més enllà en tant que inclouen l'ensenyament i la sanitat, que dins de l'OMC estaven relativament blindades. La intenció posterior és pressionar a la resta de països perquè s'hi adhereixin.

El TiSA té com mandat aconseguir una liberalització "altament ambiciosa" del comerç dels serveis. Pretén dur a terme una liberalització radical dels pocs serveis o parts de serveis que han resistit i vol que progressivament es vagi prescindint del paper de l'estat i les administracions públiques en la prestació de tots els serveis, s'eliminin les reglamentacions i es doni curs a les empreses transnacionals.

El TiSA limitaria, i pot ser fins i tot impediria, la remunicipalització dels serveis o la reversió de les privatitzacions, per una banda perquè prohibiria que els governs crearen o restabliren monopolis públics o formes de prestació de serveis "no competitives", i per altra banda perquè, igual que el TTIP, establiria la clàusula d'irrevocabilitat que explicarem més endavant.

El TiSA impedirà que els governs puguin tornar els serveis públics a mans públiques quan les privatitzacions fracassin, restringirà les reglamentacions nacionals relatives a la seguretat i els drets de treballadores i treballadors, limitarà les reglamentacions en matèria de medi ambient i protecció dels consumidors, així com l'autoritat reguladora en àmbits com ara la concessió de llicències per a centres de cura de la salut, centrals elèctriques, instal·lacions d'eliminació de deixalles i l'acreditació universitària i escolar.

Per últim i encara que sembli increïble, després de la crisi financera mundial, el TiSA també pretén desregular encara més els mercats financers.

3. La clàusula d'irrevocabilitat de les privatitzacions "Ratchet clause"

En les filtracions de documents relatius a les negociacions del TTIP, i a la resta de tractats de lliure comerç que s'estan negociant (TiSA i CECA) es cola una clàusula nefasta pel que fa a la possibilitat de revertir externalitzacions o privatitzacions ja fetes. Aquesta clàusula s'anomena "Ratchet clause",

efecte cremallera, stato quo o clàusula trinquet. És un principi aplicat a tots els tractats de lliure comerç.

Segons aquesta clàusula un cop privatitzat un servei públic ja no es podrà tornar a mans públiques. Una clàusula d'aquest tipus en un acord comercial implica que un país no pot reintroduir un obstacle al comerç si l'ha eliminat de forma unilateral en un àmbit en què hagi assumit un compromís. Un cop adjudicat un servei ja no es podrà retornar la seva gestió al sector públic. D'altra banda, qualsevol modificació legal que faci menys restrictiva la mesura, consolidarà automàticament el nou nivell d'obertura. D'aquesta manera, s'estableix un principi de liberalització futura automàtica i autònoma denominat principi de "cremallera" o "Ratchet clause".

Aquesta clàusula donaria lloc a que les empreses transnacionals tinguessin el dret de demandar i personar-se davant dels ISDS en cas de revocació d'algun servei. Aquesta mesura de protecció dels inversors permetria a les empreses denunciar als països on inverteixin per les pèrdues de beneficis que pugui ocasionar la reversió de privatitzacions ja fetes. Això no és una ficció, ja s'ha aplicat en altres casos on han intervingut aquests mecanismes de solució de conflictes d'altres tractats. Un cas exemplificatiu es va donar quan el 2006 la ciutadania va votar per un govern d'esquerres a Eslovàquia com a reacció a la impopular privatització dels serveis sanitaris, una de les primeres mesures preses pel nou govern va ser limitar la capacitat de les empreses d'assegurances privades per obtenir beneficis a costa del sistema de sanitat públic. En resposta, diverses companyies d'assegurances mèdiques van demandar el govern eslovac per perjudicis; l'empresa holandesa Achmea es va acabar embutxacant 29,5 milions d'euros en actius públics en concepte de "indemnització".

D'aquesta manera, el més perillós és la possibilitat de no recuperar el que, abans de l'entrada en vigor d'aquests tractats, s'ha anat externalitzant i privatitzant des dels anys 80. La clàusula bloquejaria els nivells actuals de liberalització dels serveis en cada país, prohibint amb eficàcia que qualsevol disposició relativa als serveis públics basada en el mercat fos modificada per estar basada en l'estat.

A més, el TiSA obligarà els governs a que automàticament incloguin en l'obertura tots els "nous serveis", és a dir, aquells que ni tan sols existeixen encara. En virtut d'aquestes normes de gran abast, els governs neoliberals actuals poden crear opcions de negoci a costa dels nostres impostos.

Aquesta informació no ha estat desmentida per la Comissió Europea que diu que cada estat és sobirà per decidir què vol posar al mercat. No puntualitzen que no qualsevol govern ho seria; en efecte un govern que pretengui la recuperació d'un servei no la podria aconseguir: http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/tisa/questions-and-answers/index_es.htm.

Aquesta clàusula no prohibiria en si mateixa els monopolis públics, però sí la creació de monopolis públics en sectors que estan actualment oberts a la competència del sector privat com és la sanitat, l'ensenyament, el sector sociosanitari, la gestió i subministrament de l'aigua i les energies, etc. Finalment, aquesta clàusula consolidaria la visió neoliberal sobre els serveis públics i els serveis que han de prestar les administracions públiques per garantir la universalitat i la lluita contra les desigualtats. En aquest sentit, la defensa dels serveis públics que ara tenim, contraposant-los a l'amenaça que poden suposar els tractats de liberalització, s'ha de fer des d'un postura molt crítica que expliqui que la visió mercantil dels serveis públics està més que imposada en l'actualitat i que en tot cas el TTIP sols li donaria una volta més.

En una de les filtracions recents s'apunta que un dels objectius del TiSA podria ser el finançament per part dels sistemes públics de salut del "turisme sanitari internacional" o "mobilitat dels pacients" per augmentar els beneficis de les assegurances de salut reduint els costos al màxim. La finalitat és obrir un nou mercat per la indústria de la salut aconseguint "cobertures sanitàries del Primer Món a preus del Tercer Món" a través del trasllat de pacients d'un país a un altre per abaratir costos.

Segons la informació filtrada del tractat s'apunta a la intenció que els estats subvencionin tractaments mèdics en "altres països", reemborsats amb diners públics posteriorment i a un preu més baix per

aquells que tinguin assegurances mèdiques internacionals. Aquest projecte permetria estalviar costos, ja que serien tractats allà on el tractament en concret fos més barat. De la mateixa manera, augmentaria els beneficis de les mútues privades ja que estar-hi subscrit resultaria més barat segons la capacitat d'aquestes de tancar acords de col·laboració amb altres asseguradores internacionals per abaratir costos segons paquets de tractaments. L'incentiu per als pacients seria menys desemborsaments en copagament o primes selectivament inferiors per als pacients que viatgen a l'estranger per rebre tractament.

La salut es consolida, segons el literal de document "en una mercaderia" [commodity, a l'original] més en el sistema mundial de comerç.

4. Les negociacions i el zel de la CE per explicar que els serveis públics queden fora

La Comissió Europea s'ha afanyat a desmentir les informacions filtrades de les negociacions i ha dedicat molts recursos a negar repetides vegades que s'estigui negociant la liberalització dels serveis públics. Argumenta que aquests queden protegits en virtut d'una clàusula que exclou els serveis "proporcionats en l'exercici d'autoritat governamental", descrita en l'Acord General sobre el Comerç de Serveis de l'OMC. El que no s'ha definit és quins serveis els estats consideren que estan prestats en "l'exercici d'autoritat governamental". El que és encara més greu, vist el grau de mercantilització de molts serveis públics, es considera que els serveis "proporcionats en l'exercici d'autoritat governamental" són "tot servei que no es subministri en condicions comercials ni en competència amb un o diversos proveïdors de serveis". De fet això proporciona una escassa o inexistent protecció efectiva als serveis públics. En el passat, la mateixa Comissió Europea ha reconegut formalment que aquesta

clàusula no ha protegit els serveis públics, la prova n'és la consolidació de la visió mercantil i privatitzadora no només en les polítiques dels estats membres sinó també en les de la UE.

Aquesta clàusula és ambigua ja que depèn de la definició que es tingui de serveis públics i d'on arriba l'abast d'allò comercialitzable. Una ambigüitat que és molt rendible per al capital privat ja que permet estendre encara més les privatitzacions i en conseqüència fer créixer les desigualtats socials.

A més, com hem comentat, un cop privatitzat un servei públic ja no es podrà tornar a mans públiques. Aquest efecte, pel qual els governs queden "atrapats", s'estendrà encara més si el TTIP adopta el plantejament de la "llista negativa", contemplat en el nou acord de lliure comerç de la UE amb Canadà (CE-CA), i pel qual tots els sectors de serveis es lliuren a la liberalització llevat que estiguin assenyalats expressament com a excepcions (el model "list it or lose it", literalment "ho llistes o ho perds"). Això suposa un canvi amb unes conseqüències molt importants i que s'allunya del plantejament de la "llista positiva", tradicionalment usat per la UE, en què només els sectors proposats expressament per ser inclosos en el llistat estan oberts a la competència de companyies estrangeres. Alguns grups empresarials europeus s'han unit a les seves contraparts nord-americanes per demanar que es faci servir el plantejament de la llista negativa en el TTIP, amb l'objectiu d'incloure en la liberalització el major nombre possible de sectors de serveis.

El zel amb el qual la CE explica l'exclusió dels serveis públics de les negociacions pel TTIP pot tenir a veure amb que en última instància els mateixos efectes de liberalització poden quedar garantits també per mitjà d'altres tractats de lliure comerç com el CECA o el TISA.

5. Una menció especial a la privatització de la sanitat

Els Sistemes públics de salut europeus seran un dels mercats que s'obriran a la participació d'empreses nord-americanes. Amb aquesta iniciativa les empreses transnacionals pretenen accedir als pressupostos sanitaris públics dels països europeus, per tenir l'oportunitat d'obtenir grans guanys en un moment en què tenen dificultats per fer grans negocis en altres àmbits. Les regulacions del Tractat pretenen crear nous mercats per la inversió privada transferint recursos del Sistema Sanitari Públic al privat.

Els objectius en matèria sanitària del Tractat estan dirigits a eliminar mesures reguladores (no aranzelàries) que afecten al comerç:

Eliminar o condicionar les normes i marcs legals europeus i nacionals que obliguen a la transparència dels assajos clínics dels laboratoris farmacèutics.

Reduir les regulacions ambientals i alimentàries que garanteixen la qualitat i seguretat dels mateixos usuaris i consumidors, que són molt més estrictes que les nord-americanes.

Incrementar els drets de propietat intel·lectual de les empreses farmacèutiques prolongant els períodes de les patents de medicaments i innovacions tecnològiques.

Protegir la inversió de les empreses privades en els sistema sanitaris.

Les amenaces més importants per a la sanitat pública especificades en el Tractat són:

- Els governs no poden recuperar els serveis externalitzats o privatitzats, encara que siguin un desastre i les seves despeses exorbitants (com l'Hospital de la Ribera, l'Hospital Universitari Son Espases o determinats centres del SISCAT que multipliquen per set el seu cost real).

- Les empreses podran garantir i protegir les seves inversions amb un arbitratge corporació-Estat, que atorga a les corporacions el dret de demandar un govern que prengui decisions que danyin els seus guanys, al marge dels tribunals nacionals de justícia. Com a conseqüència els governs europeus que adoptin mesures legislatives de redueixin les expectatives de guanys a una empresa s'enfrontaran a

reclamacions per “expropiació” a assimilar a una confiscació il·legal de la propietat privada pel govern.

- La concessió d'indemnitzacions en primera instància per l'arbitratge de les inversions de les empreses en els sistemes sanitaris públics suposarà una seriosa amenaça a la capacitat dels governs d'intervenir en la defensa de l'interès públic amb polítiques que protegeixin interessos socials com:
- Fixar els preus dels productes farmacèutics i promocionar medicaments genèrics que garanteixin que tots els sectors socials hi poden accedir.
- Control i avaluació de tecnologies que s'hagin d'incorporar al sistema sanitari públic atenent a criteris de racionalitat i sostenibilitat.
- Mesures de protecció de la salut pública com el control del tabac o de la seguretat i qualitat dels aliments.

D'altra banda, uns dels objectius claus de la negociació és garantir l'accés de les empreses privades a la contractació pública i els serveis sanitaris, atès que aquests suposen una part substancial dels pressupostos estatals (al voltant d'un 30-40% dels pressupostos dels Països Catalans (PPCC).

La sanitat als PPCC parteix d'uns índexs elevats de mercantilització, externalitzacions i privatitzacions important com a conseqüència dels tractats de lliure comerç, dels tractats fundacionals de la UE i de diferents directives de serveis. Ens trobem amb un panorama marcat pel finançament públic/privat de la construcció de nous centres sanitaris i la gestió de centres sanitaris a través de múltiples formes de gestió privada (Llei 15/97 que permet les EBA a l'atenció primària o hospitals com el de la Ribera, l'externalització de serveis d'informació (història clínica electrònica, centrals de trucades i d'informació als usuaris, neteja, servei de menjadors, etc.), de les activitats d'avaluació de tecnologies, la compra de recursos i la planificació sanitària, dels serveis de diagnòstic (laboratoris, diagnòstic per imatge, etc.) els laboratoris, les Centrals de Compres, entre d'altres. Serveis que havien estat competència dels governs i de les administracions sanitàries públiques.

Cinquena part: **el TTIP i l'aprofundiment en la** **precarització de les condicions laborals**

El TTIP i els drets laborals: un atac de la burgesia contra la classe treballadora i de les multinacionals contra els pobles

EL CONTEXT DE NEGOCIACIÓ, ELS ORIGENS DEL TTIP I EL SEU NOU MODEL DE RELACIONS LABORALS

Alguns dels argumentaris clàssics a l'hora de justificar les retallades de drets laborals la darrera etapa són la necessitat d'acabar amb els efectes socials de la crisi i la creació d'ocupació. Res més lluny de la realitat. El procés de creació del TTIP és anterior a la crisi i respon, des del punt de vista econòmic i laboral, a dos elements: d'una banda, la clàssica política d'augmentar els beneficis dels grans capitals a través d'incrementar el nivell d'explotació de la classe treballadora; de l'altra (i davant del context d'enfonsament de bona part de l'economia especulativa), l'entrada de les multinacionals a sectors de l'economia productiva en els quals fins ara el seu nivell de participació havia estat reduït, essencialment els serveis públics.

La crisi del model de producció de la globalització neoliberal es transforma en acció política de la burgesia per aconseguir mantenir la seva taxa de beneficis a través de reduir els costos laborals: menys salaris, reducció de les indemnitzacions per extinció del contracte, facilitats per modificar totes les condicions de treball, etc. En una primera fase, això ha anat de la mà de la destrucció de llocs de treball per reduir en bona part una generació històrica de treballadors i treballadores entre els quals sectors importants gaudien de condicions dignes. En la seva estratègia, ara ja no opten per augmentar els nivells de desocupació (de l'actual 20-25%) sinó de transformar l'ocupació de qualitat que resta en feina precària. De 3 llocs de treball dignes en voldran crear 4 de precaris, de tal manera que augmentin els beneficis i la desocupació se situï en nivells del 15 % en la propera dècada.

EL CONTINGUT I LA SIGNIFICACIÓ DEL TTIP AMB AFECTACIÓ DIRECTA I INDIRECTA SOBRE LES RELACIONS LABORALS

Des del punt de vista dels drets laborals podríem parlar de tres elements essencials que defineixen el TTIP: opacitat, intervenció privada en la regulació i privatització de l'òrgan de resolució de controvèrsies.

La mateixa Comissió Europea al seu web defineix el TTIP de la manera següent: «El TTIP té per objectiu eliminar les barreres comercials entre els Estats Units i la Unió Europea (suprimir aranzels i normativa innecessària, restriccions a la inversió, etc.) i simplificar la compravenda de béns i serveis entre aquests dos espais. Eliminar aquestes barreres suposarà creixement econòmic, creació de llocs de treball i disminució dels preus.»

Una vegada vist el contingut hem d'analitzar l'afectació concreta. En primer lloc, realment el TTIP no parla d'aranzels sinó del conjunt de garanties i controls que intervenen en l'exportació i importació d'una mercaderia; és a dir, eliminar controls administratius i garanties sobre els productes.

En segon lloc, quan es refereix l'obligació d'estàndards comuns dels drets laborals, no es defineix si parlem de mínims o de màxims però trobem una simple referència al concepte de treball decent de l'Organització Internacional del Treball (OIT) i no pas als seus convenis. Alhora, no s'estableix als documents cap clàusula d'intangibilitat o no-regressivitat que obligués a mantenir uns mínims drets. Això en un context en el qual els estats de la Unió Europea redueixen drets i amb un moviment sindical majoritari que no opta per la mobilització, ens pot abocar a una pèrdua de drets laborals. Si observem la mitjana de convenis de l'OIT ratificats en territoris del Països Catalans, 133 al Regne d'Espanya i 125 a la República de França, resten molt lluny dels 14 dels EUA. Això tindria un clar efecte sobre la normativa interna, en una tendència a la baixa en l'aplicació del TTIP. Així, el mandat de creació de normativa comuna es transforma en pèrdua de drets.

Hem de tenir en compte que, com ja va intentar el primer esborrany de la Directiva Bolkestein, es facilita la possibilitat d'aplicació de les normes del país d'origen si l'empresa no té seu on presta serveis i hi fa un simple desplaçament de personal. Això implica que les normatives aplicables no siguin les d'estats de la Unió Europea sinó el dret laboral dels estats d'EUA, en la major part dels quals no hi ha salari mínim, dret a negociació col·lectiva o dret de vaga.

No ho abordarem en aquest article perquè es tracta en un altre capítol, però un dels grans objectius del TTIP és que els serveis públics siguin totalment privatitzats (TISA és el full de ruta), cosa que podrien aconseguir a través de la garantia del mínim cost. Hem de recordar que això ja s'ha incorporat parcialment a la normativa d'ens locals vigent a l'Estat espanyol.

ACORDS D'INVERSIÓ I L'ISDS: LA PRIVATIZACIÓ I PRIVACIÓ DE JUSTÍCIA

Parlem d'opacitat perquè bona part dels documents del procés de negociació són secrets (com per exemple la "Nota de la Comissió" del 26 de maig del 2014, ja filtrada). Si bé n'hi ha d'altres que s'han fet públics, com la "Nota informativa de la Comissió Europea" de novembre del 2013, en què es defineixen noves línies d'actuació relatives a acords d'inversió: d'una banda "aclarir i millorar les normes de protecció de la inversió" i de l'altra "millorar el funcionament del sistema de solució de controvèrsies".

Això significa que a la nova normativa es podrà desenvolupar el concepte d'expropiació indirecta. En la pràctica significaria que s'hauria de compensar econòmicament un inversor d'un sector o activitat en què s'augmentessin els drets laborals, els impostos o simplement s'optés per la recuperació de la titularitat o la gestió públiques. Aquestes tres situacions tindrien la consideració de dany a la inversió que hauria de ser indemnitzat per l'Estat.

El nou sistema de solució de controvèrsies, l'altre gran element del TTIP, és l'ISDS (Solució de Controvèrsies entre Inversors i Estats). Es tractaria d'un tribunal d'arbitratge format per tres juristes privats, un dels quals faria de jutge. Aquest organisme està pensat perquè les empreses puguin emprendre accions legals contra un estat si consideren que els seus interessos comercials han estat perjudicats. Indubtablement això no únicament trenca amb qualsevol concepció de l'estat de dret sinó que minva sobirania fins i tot als aparells de l'estat dels estats nació. Les resolucions, laudes, serien no recurribles i executables. Fins ara hem conegut els tribunals públics que emanen d'un aparell de l'estat burgès, que més enllà de la naturalesa de classe, la normativa existent i la correlació de forces del moviment obrer, en alguns casos permeten resolucions progressistes com a mecanisme per minorar el conflicte capital-feina. Amb l'ISDS la normativa té un origen privat amb la intervenció directa dels lobbys, els tribunals no tenen jutges públics sinó juristes privats, i no es permet ni el recurs. A més, hauríem de ser conscients que aquí les parts són multinacionals i estats, i els autèntics perjudicats són la classe treballadora i les nacions sense estat, que ni tant sols poden comparèixer en el procediment per defensar els seus interessos.

Amb l'ISDS ja no parlem de cop d'estat als drets socials sinó a la pròpia democràcia burgesa: qui legisla i emet resolució són els representants de la burgesia per garantir que quan es municipalitzi, nacionalitzi, s'augmentin els impostos o ens conquereixin drets laborals se'ls hagi de compensar econòmicament.

LES JUSTIFICACIONS DEL TTIP

Les justificacions del TTIP, que trobem a l'informe elaborat pel Centre for Economic Policy Research de Londres, són dues idees molt simples: l'increment del PIB i la creació d'ocupació.

L'increment del 0,5% del PIB el situen en l'eliminació del que anomenen aranzels a les mercaderies i que fixen entre el 10 i el 20 % del cost que tenen. No només és incorrecta la dada que els aranzels suposen el percentatge sobre el cost que diuen, sinó que per rebaixar o eliminar els mateixos no s'augmenta el PIB, això darrer sempre depèn de la demanda i no pas de la desregulació normativa. L'increment del PIB el situen en el sectors del metall en un 12 % i en aliments processats en el 9% per l'eliminació de controls de seguretat i alimentaris. Eliminar garanties, controls i rebaixar salaris té un efecte de caiguda de la demanda en els territoris on s'apliquen; per tant, el primer efecte és la caiguda de la demanda als estats de la Unió Europea. Alhora, l'arribada de productes a un cost inferior suposa una disminució de la producció interna.

Pel que fa a la creació d'ocupació, la situen en el cas de l'Estat espanyol en 144.000 llocs de treball. Però hem d'explicar que la tendència serà d'eliminar llocs de treball i de transformar ocupació de qualitat en precària. Tots els tractats anomenats de lliure comerç han tingut aquest efecte en el conjunt del planeta, i als primers estudis ja es quantificava la pèrdua d'un milió de llocs de treball com a efecte del TTIP (estudi de la Tufts University). A continuació, per al cas concret dels Països Catalans explicarem el perquè.

LES PECUALIARITATS DELS EFECTES DEL TTIP ALS PAÏSOS CATALANS

El TTIP es pot convertir en un dels grans atacs no contra la sobirania dels pobles (que sota el capitalisme no existeix) sinó contra l'estat de dret com l'hem conegut en les darreres dècades. A la vegada i com ja hem avançat, l'objecte que es persegueix és trobar nous mercats per a les burgesies internacionals a través de l'eliminació de garanties de tots tipus, la degradació de condicions laborals i l'afermament de la gestió privada.

En l'àmbit concret i si analitzem el caràcter perifèric de l'economia catalana (construcció, turisme, automòbil i agroalimentària) trobarem que algunes comarques que tenen l'automòbil i el metall com a principals activitats (el Baix Llobregat, el Vallès Occidental i la Ribera Baixa) veuran una caiguda de les seves produccions per arribar als mercats, vehicles i productes estatunidencs fabricats amb menys drets laborals. Alhora, l'efecte indirecte serà una pressió permanent sobre els salaris dignes dels sectors de l'automòbil i el metall per l'arribada d'aquests productes. Això també podria passar en d'altres sectors com l'alimentació, per l'arribada de productes a baix preu fruit de la manca de drets laborals i alterats genèticament. Ara ja no parlem de deslocalització d'activitats, sinó d'un procés de degradació interna de les condicions laborals pel qual les petites i mitjanes empreses no poden assumir les caigudes de costos, qüestió que provocarà la destrucció d'ocupació.

No ha estat objecte d'anàlisi en aquest article els efectes de les propostes del document secret del 26 de maig del 2014, però el desenvolupament d'aquest és un pur espoli i robatori dels serveis públics a mans de les multinacionals. Imposar el millor preu com a criteri principal en la gestió del servei públic és un regal per a les grans empreses privades, alhora que implicarà un procés de degradació de condicions laborals sense precedents. Únicament hem de veure les condicions dels treballadors i treballadores de Telefònica de fa 20 anys i les de les contractes privades del sector de la telefonia d'ara. També hauríem de veure la qualitat dels serveis d'ara i la dels que teníem amb titularitat pública. És per això que volen garantir la impossibilitat de remunicipalitzacions i nacionalitzacions.

Més enllà de les dificultats per conèixer tot el que es discuteix entre els Estats Units i la Comissió Europea, el TTPI, el CETA i el TiSA són els mecanismes a través dels quals ens roben serveis públics i degraden condicions laborals com a camí per mantenir les taxes de beneficis de les multinacionals. Però sobretot són la nova tàctica i estratègia en què la desposseïció es desenvolupa a través de mecanismes gairebé sense possibilitat de participació pública i en què generen un subjecte antagònic amb dificultats d'identificació.

Ara ja no parlem de models econòmics dintre del capitalisme, parlem de model únic amb una única possibilitat de gestió, que empobreix a les classes treballadores i acaba amb les expressions de democràcia formal. Pensar que hi ha cap tipus de llibertat en el paraigua de la Unió Europea és una utopia reaccionària, i mantenir-se en el capitalisme com a model econòmic és assumir el patiment social.

Sisena part: el TTIP: L'“OTAN econòmica”

“El TTIP cada cop es veu més com el pilar econòmic d'una relació transatlàntica rejaunida”.

Anders Fogh Rasmussen
Secretari General de la OTAN
Discurs a Brussel·les, juny de 2014

“El TTIP és un acord geoestratègic, el segon pilar de la OTAN. Mostra com continuar treballant junts i és l'última oportunitat de prendre un paper de lideratge per part d'EUA i la UE al món”.

Garrett Workman,
Director associat del think tank estatunidenc Atlantic Council
Editor del butlletí TTIP Action de l'Atlantic Council

Per situar el TTIP dins del seu context geopolític, no l'hem d'entendre com un simple tractat comercial entre dues regions econòmiques importants que facilitarà encara més els guanys de les seves corporacions multinacionals.

Tal com han sentenciat diverses analistes dels lobbys i think tanks econòmics i militars, i fins i tot figures polítiques com Hilary Clinton, el TTIP es pot definir com una “OTAN econòmica”. I és que el TTIP forma part d'una estratègia política, econòmica, militar i cultural, tant dels EUA com de la UE, per enfrontar-se com a bloc regional imperialista a altres regions del món que s'estan erigint com a potencials competidors en la pugna pel domini dels recursos i mercats del planeta a causa del seu creixement econòmic. Aquestes regions són sobretot la Xina, Rússia i els estats llatinoamericans que se surten dels dictats dels EUA.

Els Estats Units, amb anterioritat al TTIP, ja fa anys que promouen tractats econòmics regionals. Alguns de consolidats, com el NAFTA, entre els EUA, el Canadà i Mèxic; altres de frustrats, com l'ALCA, que pretenia vincular-hi a tot el continent Americà, i que s'ha vist substituït per tractats bilaterals d'estat a estat; o de forma paral·lela, també està negociant el TPP, acord transpacífic

amb els estats del NAFTA més Perú, Xile, Japó, Austràlia, Nova Zelanda, Vietnam, Brunei, Malàisia i Singapur.

Aquests tractats van acompanyats d'una política diplomàtica i militar que pretenen consolidar les aliances tutelades pels EUA. El famós "collaret de perles" que encercla la Xina a través d'un seguit de bases militars; la voluntat d'ampliar l'OTAN amb països fronterers amb Rússia, amb els conseqüents conflictes a Geòrgia o Ucraïna; els vincles militars amb Colòmbia o el cop d'estat a Hondures per mantenir l'amenaça militar dins d'Amèrica Llatina; o les diferents intervencions a l'Afganistan, l'Iraq i Líbia, molt vinculades a trencar l'expansió de la Xina i mantenir la influència i control dels Estats Units, tant sobre els petrodòlars com en el control dels pous i les rutes d'oleoductes, gasoductes i de l'aigua. De forma paral·lela, les agències de cooperació internacional i agències de seguretat també promouen una influència cultural i el que ja es coneix com a cops d'estat de baixa intensitat, a través de la promoció de revoltes socials.

I la Unió Europea tampoc es queda lluny d'aquests plantejaments i intervencions. En un document encarregat pel subcomitè de seguretat i defensa del Parlament Europeu el 2009, James Rogers i Luis Simón plantejaven que la UE des del 2003 ha entrat en l'era de la potència mundial, després de passar per una era d'integració política i econòmica continental vinculada a l'ingrés dels seus estats membres a l'OTAN (1952-1992), i d'una era d'expansió i consolidació amb els països exsoviètics (1993-2007). Aquesta era requereix una barreja apropiada dels instruments diplomàtics, econòmics, polítics i militars per projectar el poder de la UE juntament amb un clar focus geoestratègic. Les intervencions militars a Mali o la presència militar a les costes de Somàlia en són exemples pràctics.

Corroborant aquests enfocaments, Angela Merkel afirmava el desembre del 2012, davant del congrés del seu partit (el CDU) que "Alemanya no està sola al món. Hi ha més de 1.300 milions de

xinesos i 1.200 milions d'indis, tots ells forcegen amb nosaltres, 80 milions d'alemanys i amb els 500 milions d'uropeus, per veure qui es fa amb la influència mundial i qui pot viure en el benestar".

I aquesta visió de concebre la Unió Europea com una superpotència (que permeti una pugna per la competitivitat a escala mundial, per mantenir uns nivells d'espoli i depredació en els recursos naturals i humans i d'accés a mercats) no és exclusiva de la dreta política. El mateix any 2012, Daniel Cohn-Bendit (aleshores copresident del Grup dels Verds - Aliança Lliure Europea, agrupació de la socialdemocràcia que inclou ICV) juntament amb Guy Verhofstadt (president del Grup de l'Aliança dels Demòcrates i Liberals per Europa, agrupació de dretes que inclou CDC), publicaven el manifest "Per Europa!". El plantejament era que "hem de defensar els nostres interessos contra grans potències polítiques i econòmiques del calibre de la Xina, l'Índia, el Brasil, Rússia o els Estats Units".

I és que tot i que en el món globalitzat en el qual vivim, on els grans hòldings empresarials tenen interessos i inversions arreu del planeta, hi segueix existint una pugna entre el gran imperialisme d'Estats Units (reforçat des de la Primera i la Segona Guerres Mundials i des de la caiguda del bloc soviètic), la Unió Europea, i les anomenades "economies emergents". Tot i les diferents rivalitats entre EUA i la mateixa UE, davant d'altres poders regionals, i pivotant al voltant de l'aliança militar, molts analistes i dirigents polítics han apostat per l'enfortiment del famós "bloc occidental" contra les diferents "amenaces" xinesa, russa, iraniana, veneçolana...

James L. Jones (exmilitar que ha ostentat càrrecs de direcció tant de l'administració de defensa dels EUA i de l'OTAN com de multinacionals petrolieres i de l'armament, i actualment membre del think tank Atlantic Council), i Thomas J. Donohue (president de la Cambra de Comerç dels EUA, un dels principals think tanks que intervenen en les negociacions del TTIP), plantejaven en un article publicat a la revista de negocis Investor's Business Daily el novembre del 2012:

"Les crisis econòmiques simultànies a Europa i els EUA són una amenaça per al futur de la capacitat de l'OTAN per fer front a les amenaces de seguretat urgents, fet que suposa el major desafiament per al futur de la comunitat transatlàntica des de la Guerra Freda."

"El creixement sostenible només prové d'un lloc, el sector privat. Els governs tenen la responsabilitat de crear les condicions perquè el sector privat pugui impulsar l'expansió econòmica, la inversió i la creació de llocs de treball. Un ambiciós pacte transatlàntic econòmic i comercial és, sens dubte, la recepta per augmentar el creixement i la competitivitat. És temps d'avançar de forma decisiva cap al proper nivell d'integració econòmica transatlàntica."

Res és casual, el TTIP també respon a una anàlisi geopolítica i militar. Per això, si volem aturar el TTIP o els seus plantejaments, hem d'estar disposades a aturar la lògica imperialista que domina la política exterior tant dels Estats Units com de la Unió Europea.

Setena part: **la lluita contra el TTIP és la lluita contra el capitalisme patriarcal global**

El TTIP no és un projecte aïllat. Per la importància que té en l'impacte de la sobirania política, econòmica i mediambiental, és important plantejar-hi una oposició concreta i contundent. Però cal situar-lo en el seu context, ja que no és més que un instrument més en la constant evolució d'un sistema-món capitalista i patriarcal, cada cop més modulats pels interessos dels grans hòldings multinacionals.

Una denúncia del TTIP sense tenir en compte els altres mecanismes d'avenç del capitalisme patriarcal, com per exemple altres tractats comercials bilaterals, organismes internacionals com l'OMC, l'FMI, el BM..., regionals com la Unió Europea, o militars com l'OTAN, podria desviar-nos l'atenció i permetre que les premisses del TTIP s'anessin aplicant a la pràctica sota altres nomenclatures.

El capitalisme patriarcal ha assolit una estructura d'economia-món, fent arribar els seus tentacles gairebé a la totalitat del planeta. Des de la seva expansió a partir de les potències imperials europees, adaptant les societats a partir del feminicidi i el desmantellament de les terres comunals, es va anar configurant aquest sistema-món, basat en l'explotació dels recursos i la força de treball, i atribuint un paper desigual als diferents territoris.

Mentre el camperolat dels imperis europeus era forçat a integrar-se al treball industrial, la població indígena d'Amèrica Llatina era exterminada, substituïda per esclaves provinents d'Àfrica, i els continents d'Àsia, Àfrica i Amèrica Llatina, víctimes de la colonització, eren situats com a proveïdors de matèries primeres. Finalitzada la II Guerra Mundial, es produeixen els grans pactes socials entre la major part de la classe obrera dels Estats Units i dels països de l'Europa occidental, mentre a les antigues colònies s'aprofundeix l'espoli de recursos i l'explotació d'una mà d'obra barata i esclava.

Actualment, les fronteres de classe a nivell internacional s'estan tornant a modificar. En els països tradicionalment considerats com "rics" o "desenvolupats" hi creixen a nivells alarmants bosses de pobresa i exclusió social, sobretot als Estats Units i als països de la perifèria europea. Mentre que a algunes de les antigues colònies es consoliden nuclis petits, però importants, de població econòmicament benestant. Converteixen així el planeta en un sistema d'apartheid social global.

D'aquesta manera, és impossible analitzar l'economia d'un país o d'un Estat sense tenir en compte els

l·ligams i dependències generades a escala internacional: en el proveïment d'energia, l'aprofitament de mà d'obra barata d'altres territoris, la penetració d'empreses estrangeres o la internacionalització de les empreses locals, el deute bancari internacional...

La força motriu del capitalisme patriarcal ha estat i és la recerca del benefici empresarial privat, el qual ha generat un seguit de hòldings multinacionals que cada cop han anat acumulant més capital, i que s'han apoderat del control de les matèries primeres, dels processos productius i dels mercats, i de l'especulació financera.

Aquesta acumulació empresarial privada ha suposat que a escala mundial es calcula que la meitat de les riqueses estan en mans de l'1 % de la població. I que en aquests últims anys de crisi, enlloc de reduir-se, s'hagi engrandit: als EUA, l'1 % de la població ha acumulat el 95 % del creixement econòmic total posterior a la crisi del 2009.

El resultat és que tot i haver avançat enormement en els camps de la ciència i la tecnologia, actualment en el món hi ha 805 milions de persones que passen fam. Aproximadament una de cada nou persones en tot el món. Als països sobreexplotats (eufemísticament anomenats "en vies de desenvolupament") afecta el 13,5 % de la població. Aquesta malnutrició és la causa directa de la mort d'uns 3,1 milions de menors de 5 anys cada any, i que un de cada quatre nens al món es trobi en un estat raquític. I les dones representen, tot i ser poc més de la meitat de la població, un 60 % de les persones que passen fam al món. Al continent Europeu es calcula que hi ha uns 122 milions de persones pobres, que podrien arribar a ser 146 milions l'any 2025.

Aquesta dinàmica és impossible de trencar mentre les societats segueixin guiant-se pels paràmetres

econòmics del capitalisme patriarcal. Totes les fórmules del reformisme, basades en seguir millorant la competitivitat empresarial, estan destinades al fracàs si és que no volen conformar-se en el benestar d'uns nuclis de població cada cop més reduïts, en detriment de tota la resta.

La construcció del socialisme feminista als Països Catalans es basa en l'àmbit econòmic en la planificació a partir de les necessitats socials, en reconèixer el treball productiu i reproductiu com un bé col·lectiu i, per tant, en l'aposta pel canvi de relacions laborals, la conversió en una activitat orientada a millorar les condicions de la col·lectivitat i de la qual no es puguin derivar situacions d'explotació i desigualtat, i en el requeriment en l'àmbit polític d'una plena sobirania de la classe treballadora. Aquest socialisme feminista s'oposa radicalment a l'orientació del TTIP i al funcionament del sistema capitalista patriarcal. Trenca tant amb l'esquema neoliberal de la propietat i serveis privats i el treball assalariat o esclau com amb l'esquema socialdemòcrata de la propietat privada, alguns àmbits productius i serveis públics, i el treball assalariat. I trenca amb el patriarcat i l'imperialisme de què s'han servit tant el neoliberalisme com la socialdemocràcia, rebutja la divisió sexual i internacional del treball, i concep el planeta no com una font inesgotable de recursos sinó com un àmbit on aprendre a viure.

Així doncs, la lluita contra el TTIP, imprescindible per assolir una veritable independència i un veritable procés de transformació social i de gènere, s'ha d'encabir en la lluita contra la Unió Europea, en la lluita contra l'OTAN, en la lluita contra la dinàmica de la falsa cooperació internacional. És a dir, en la lluita contra el capitalisme patriarcal i tots els seus mecanismes polítics, econòmics, militars i culturals, en la lluita contra un sistema creat per maximitzar guanys empresarials, culpable de l'explotació de classe i de gènere, culpable de la pèrdua de sobirania dels pobles i comunitats, culpable de la depredació del territori i d'instaurar un model insostenible en els àmbits social i mediambiental, que ens porta directament a l'abisme, com diuen les seves pròpies institucions.

I això, ni el sobiranisme liberal ni la socialdemocràcia són capaces de fer-ho. Ho hem vist quan la dreta catalana representada per CiU donava suport explícit al costat del PP, el PSOE, UPyD i el PNV al TTIP al Congrés espanyol, amb la voluntat d'entregar la nostra sobirania a les multinacionals. També ho hem vist quan els grups polítics encara etiquetats d'esquerrers, com ERC, ICV, Compromís... defensaven la competitivitat de la Unió Europea, quan votaven a favor de bombardeigs de l'OTAN; ho hem vist quan els seus sindicats defensaven les empreses multinacionals acusades de danys mediambientals... Ho veiem cada dia que fracassen en el tímid intent d'humanitzar un capitalisme patriarcal, nascut per explotar i depredar.

Hem de ser nosaltres, les revolucionàries, les qui aixequem les banderes contra el TTIP juntament amb les banderes contra la Unió Europea i el capitalisme patriarcal, juntament amb les banderes per la construcció del socialisme feminista als Països Catalans.

Perquè la lluita contra el TTIP va molt més enllà dels debats parlamentaris, és la lluita del dia a dia en defensa dels serveis públics, la lluita contra les agressions alimentàries i energètiques, la lluita contra les agressions al territori... En definitiva, és la lluita pel repartiment del treball i la riquesa, per l'emancipació nacional, social i de gènere. I aquestes lluites es batallen en tots els fronts de la guerra social que ens ha tocat viure als Països Catalans.

No al TTIP!

No a la Unió Europea!

No a l'OTAN!

No al capitalisme patriarcal!

Per la construcció del socialisme feminista als Països Catalans!

